

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Exegetico-Critica Exhibens Vindicias
Integritatis S. Scripturae Qvo Ad Locvm Vexatissimvm 2.
Chron. XXII, 1.2 De Annis Ahasiae**

Consentiente Venerando Theologorum Ordine - A. D. X. Decembris A. R. S.
MDCCI ... Pro Loco Professionis Theologicae Ordinario Pvblice Defendet

Lilienthal, Theodor Christoph Lilienthal, Theodor Christoph

Regiomonti, MDCCL

VD18 90565665

§. XV.

urn:nbn:de:gbv:45:1-15091

§. XV.

Magno consensu interpretes annos XLII, qui in nostro loco Achasiae tribuuntur, non ab eius natiuitate numerant; sed ab alio quodam termino. Sententia haec, quo probabilior plurimis visa est, eo maiori cum cura examinanda erit. Supponit enim *Chronicon Hebraeorum maius* (*), anno trigesimo primo Assae Regis Judae, filium eius Josaphatum in matrimonium duxisse Athaliae filiam Amri Regis Israelis, qui eodem anno solus regnare coepit. Contractam vero hanc affinitatem adeo displicuisse summo Numini, vt domum Dauidis vna cum domo Achabi euertere decreuerit. Et ab hoc decreto diuino vsque ad Achasiae, qui vna cum Ioramio Israelitico violenta morte periit, effluxisse XLII. illos annos, qui Achasiae adsignantur. Sensum adeoque esse, Achasiae fuisse filium XLII. annorum: non quod tot annos vixerit; sed quod filius fuerit anni fatalis quadragiesimi secundi, quem Deus extirpandae familiae Achabi destinauerat. Terminum enim illum ad finem versisse eodem anno, quo Achasiae thronum conscendit. Placet haec dubii solutio Iudaeorum nonnullis, et ex Christianis GENEBRANDO, SERARIO, COCCEIO, LIGHTFOOTO, quos laudat IOH. MEYERVS, qui ipse illam amplectitur, et a difficultatibus quibus premitur liberare contendit (**). Vident alii, nec Josaphati cum Athaliae matrimonium in historia sacra fundatum esse, nec vllum ibidem decreti diuini de excindenda vtriusque familia inueniri vestigium. Hinc simpliciter aiunt, Achasiae annos XXII. natum, regnum adiiisse anno XLII. a confirmato Amraei in Israele regno. Sententiam hanc IVNII et TREMELLII tantisper arripientiam censet MICHAEL WALTHERVS (***), donec excogitetur melior; verba vero textus, admissa quadam traiectione, sequentem in modum reddenda esse: *Ita regnavit Achasia filius Iorami Rex Judae, cuius matri nomen Athalia, nata Amri regis quadragesimum secundum annum, quum Achasia regnaret, qui anno vno regnavit Hierosolymis.* Sensus adeoque esset: floruerat per XLII. iam annos Amraei familia, vnde per matrem ortum traxit Achasia, quum hic rerum potiretur. Nec specie carent, quae pro hac explicatione adduci solent argumenta. Ipsam 1) Chronologiam vtriusque regni illam confirmare autumant eius defensores, dum reipsa Amraei familia XLII. annis thronum occupauerit. Amri quidem duodecim annis regnasse dicitur 1 Reg.

D

XVI.

XVI. 23; sed primis quatuor annis aderat adhuc regni aemulus Thibni, cuius castra pars populi sequebatur v. 21. Mortuo vero Thibnio, solus regnare coepit Amri anno XXXI. Assae Regis Iudae, regniq̄ue habenas tenuit solus octo annis, nimirum vsque ad annum XXXVIII. Assae, quo ipsi successit filius Achab, qui viginti duobus annis reipublicae praesuit v. 29. filioque suo Achasiae Israelitico tandem thronum reliquit. Hunc, postquam eodem anno morbo confectus grauiissimo diem obiisset, in regno excepit Ioramus Israeliticus, quod annis duodecim tenuit 2 Reg. III. 1. Si igitur anni VIII. Amraei, XXII. Achabi et Achasiae, et XII. Iorami Israelitici in vnam summam colligantur; proueniunt XLII. anni, inde ab initio confirmati Amraei regni. Eandem esse annorum summam aiunt, si conferatur Chronologia regni Iudaici. Anno enim XXXI. Assae plenario iure Regio vti coepit Amri 1 Reg. XVI. 23. Hinc restant adhuc de annis Assae, (qui anno regiminis XLI. mortuus est 1 Reg. XV. 10.) nouem anni. His adiuuendi sunt anni XXV. Iosaphati 1 Reg. XXII. 42. et anni VIII. Iorami Iudaici 2 Reg. VIII. 17. Sic iterum XLII. anni prodibunt, quibus familia Amri floruerat, quum Achasia Iudaicus regnum adiret.

2) Deinde exempla quoque in medium producant, vbi annos personae cuidam attributos, non a natiuitate eius numeret S. Scriptura; sed ab alio quodam termino v. g. 1 Sam. XIII. 1. 2 Chron. XV. 19. Cap. XVI. 1. 2 Sam. XV. 7. Vnde concludunt, etiam in nostro loco XLII. annos Achasiae adsignatos, epocham esse regni Israelitici in familia Amri.

3) Nec mirum esse pergunt, quod durationem huius familiae hac praecise occasione indicare voluerit Spiritus S. quia Achasia huius familiae, cui affinitate iunctus erat, impietates sequebatur, et vna cum illa erat excindendus. Ob eandem etiam rationem 4) Athaliam Achasiae matrem Amraei filiam appellari, quamuis proprie Achabi filia fuerit; nimirum quo pateret, de duratione familiae Amraeae sermonem esse, non vero de annis aetatis Achasiae. Tandem 5) accedere dicunt, quod Iosaphat 2 Chron. XXI. 2. Regis Israelis titulum gerat, indeque concludunt, eodem iure quo Iosaphat Rex Israelis vocatur, licet ob contractam cum domo Achabi affinitatem, spes recuperandi regni Israelitici valde adhuc remota esset; etiam regnum Achasiae in nostro loco denotare posse regnum Israelis, quod tum temporis per XLII. annos in familia Amri viguerat.

(*) Seder

- (*) *Seder Olam Rabba*, Cap. XVII. p. 47. ed. MEYERI.
 (***) *In Annot. ad Seder Olam*, Cap. XVII, p. 920. Ita et IOH. ZYTHOPOEVS in modo Gordio Script. S. enodato.
 (***) *In harmonia Biblica ad 2. Reg. VIII, 16. p. 491.* Conf. etiam IOH. IAC. RAMBACHII *Hermeneutica* S. p. 450. et *Annot. Vber. in Hagiograph. Tom III. p. 815.* Cel. IOH. GOTTL. CARPZOVII *Introduct. ad libros Canon. Bibliorum V. T. Part. I. p. 266. &c.*

§. XVI.

Ast ex ipsa, qua sententia haec nititur versione, simul conuellitur. Secundum illam non de familia Amri sermo est; sed de ipso Amraeo, cuius filia fuit Athalia, quique annum egerit quadragesimum secundum, Achasia thronum occupante. Verum enimvero Amri tot annos non regnavit, quum longe antea diem obierit. Sed nec versio illa defendi potest. Quis enim facile ferret talem, quae in illa assumitur, vocum traiectionem, vbi arctissime coniuncta בן-ארבעים ושתים שנה אחיהו a se inuicem separantur; e contraria vero parte, vltimum versiculi vocabulum עמרי cum primis eiusdem verbis בן-ארבעים ושתים שנה coniungitur? Tam dura verborum Synchysis, vt vim infert textui sacro, ita nullibi in sacro Codice occurrit. Quae enim a IVNIO et TREMELLIO in notis ad h. l. adducuntur exempla, rem probandam non probant. Nam I. Sam. XX. 16. ויכרת יהונתן עם-בית דוד ובקש יהוה מיד איבי דוד occurrit formula iuramenti, in qua communiter aliquid per ellypsin omitti solet, vel alia ratione, ob adfectum loquentis, naturalis ordo verborum paulisper immutari. Neutrum de nostro loco, qui narrationem historicam exhibet, valet. Potest vero locus allegatus sine vlla verborum traiectione ita verti: *Sic pepigit Jonathan cum familia Davidis foedus, ut requireret Iehovah de manu inimicorum Davidis, scilicet, si quid mali contra Dauidem cogitarent, quod Jonathan ipsi indicare nollet.* Nec in secundo et tertio loco Esdr. X. 17. et Neh. XII. 22. Synchysis statuenda est. Ibi enim inceptum die primo mensis decimi negotium, exacto trimestri, absolutum dicitur die primo mensis primi. Hic vero eadem plane ratione vt in textu originali, verba consequuntur: *Leuitarum*, (vel Leuitas quod attinet, qui vixerunt) temporibus Eliaschibi, Ioiadabi, Iochananisque et Iaddubae, conscripta sunt capita paternarum familiarum, itemque Sacerdotum, vsque ad regnum

